Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud. Valeriu Arhip)
Dosarul nr. 2r-909/25 (2-24062241-02-2r-07052025)

D E C I Z I E

19 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

soluționând fără participarea părților, recursul declarat de Dub Rodica,

împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025, prin care s-a încetat procesul civil,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar,

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei:

La data de 10.06.2024 la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului cu nr. cadastral *****și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar a lui Dub Rodica.

În vederea identificării datelor de identitate ale pârâtului, la cererea reclamantei, instanța a solicitat Agenției Servicii Publice să prezinte informație privind anul nașterii, domiciliul și numărul de identificare ale lui Bocan Ion

La data de 21.02.2025 în adresa instanței a parvenit răspunsul Agenției Servicii Publice, potrivit căruia Bocan Ion, este decedat.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025 s-a încetat procesul civil pornit la cererea de chemare în judecată depusă de Dub

Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului cu nr. cadastral *****și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar a lui Dub Rodica, în temeiul art. 265 lit. f) Cod de procedură civilă, întrucât instanța a constatat că în speță, nu este admisibilă succesiunea procesuală în drepturile și obligațiile părții.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 aprilie 2025 Dub Rodica a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, Dub Rodica a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, or, aceasta este arbitrară, contravine flagrant normelor procesual civile.

Face referire la prevederile art. 70 alin. (1) și art.art. 260 alin.(1), 261 lit. c), h), 262 lit. a) Cod de procedură civilă, susține că instanța de fond a admis cu titlu de probă decisivă răspunsul de la ASP nr.9938 din 22.07.2024, potrivit căruia, Bocan Ion este decedat, act care a fost pus la baza soluției ilegale privind încetarea procesului civil, fără examinarea fondului cauzei, or, această decizie încalcă flagrant dreptul recurentului de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraful 1 CEDO.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 27 martie 2025, fiind expediată la adresa poștală reclamantei Dub Rodica la data de 02 aprilie 2025, fapt confirmat prin scrisoare de expediere a actului judecătoresc, (f.d.89-90).

Astfel, recursul declarat la data 22 aprilie 2025 de recurenta Dub Rodica împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025, se consideră a fi depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră recursul întemeiat şi care

urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi remiterea cauzei la rejudecare în prima instanţă, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*

În acord cu prevederile art. 265 lit. f) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care: partea în proces persoană fizică decedează şi raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.*

Din lucrările cauzei, Colegiul civil reține că la data de 10.06.2024 la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului cu nr. cadastral *****și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar a lui Dub Rodica.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025 s-a încetat procesul civil pornit la cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului cu nr. cadastral *****și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar a lui Dub Rodica, în temeiul art. 265 lit. f) Cod de procedură civilă, întrucât, instanța a constatat că în speță, nu este admisibilă succesiunea procesuală în drepturile și obligațiile părții.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a stabilit că potrivit răspunsului Agenției Servicii Publice, pârâtul Bocan Ion, este decedat la data de 18 aprilie 2017.

Instanța de fond a constatat că la caz reclamanta, în drept și-a întemeiat pretențiile în temeiul art. 25 Cod Funciar, potrivit căruia: în cazul în care deținătorul nu-şi îndeplinește obligațiile în termenul stabilit (nu mai mare de doi ani) el va pierde dreptul de posesiune sau de folosință a terenului prin decizia instanței judecătorești la cererea proprietarului funciar.

Astfel, la caz pretențiile reclamantului au ca temei de fapt inacțiunile pârâtului Bocan Ion, legat de faptul că acesta în ultimii doi ani nu a utilizat terenul potrivit scopului în care i s-a atribuit.

Prin urmare, instanța de fond a conchis că atare pretinse inacțiuni țin nemijlocit de persoana lui Bocan Ion, nu pot fi imputate altei persoane (inclusiv succesorilor), astfel la caz raportul juridic litigios nu permite succesiunea în drepturi.

Din lucrările dosarului, Colegiul a stabilit că anterior pornirii procesului, pârâtul Bocan Ion a decedat la data de ***18 aprilie 2017***, fapt confirmat prin răspunsul nr. 429 din 21 februarie 2025 eliberat de către Agenţia Servicii Publice, (f.d.84).

Potrivit principiilor generale ale procedurii judiciare, *capacitatea procesuală de exerciţiu* aparține exclusiv persoanelor în viață, iar decesul unei părți determină, după caz, fie suspendarea procesului pentru introducerea succesorilor, fie încetarea procesului, atunci când dreptul dedus judecății este unul strict personal și nu este transmisibil prin succesiune.

Totodată, Colegiul reține că în conformitate cu art. 57 alin. (1) Codul de procedură civilă, *capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii procedurale civile* (capacitatea de folosinţă a drepturilor procedurale civile) este recunoscută în măsură egală tuturor persoanelor fizice şi organizațiilor care se bucură, conform legii, de dreptul adresării în judecată pentru apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor lor legitime.

Potrivit dispoziției de la art. 24 Cod Civil, *capacitatea de a avea drepturi şi obligaţii civile* (capacitatea de folosinţă) se recunoaşte în egală măsură tuturor persoanelor fizice.

Capacitatea de folosinţă a persoanei fizice apare în momentul naşterii şi încetează o dată cu moartea.

Potrivit dispozițiilor art. 265 lit.g) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care, reclamantului şi/sau pîrîtului îi *lipseşte capacitatea de folosinţă*, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 59 alin. (2).

În acest sens, legiuitorul a instituit un filtru în cadrul intentării acțiunii civile atât prin prevederile art. 57 alin.(1) Cod de procedură civilă – cât și art. 265 lit. g) Cod de procedură civilă, prin care se dispune încetarea unui proces deja intentat.

Prin urmare, Colegiul consideră că concluzia primei instanțe privind încetarea procesului în cazul în care partea din proces, persoană fizică, a decedat, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi, este neîntemeiată.

Or, în speță, sunt incidente prevederile art. 265 lit. g) din Codul de procedură civilă, având în vedere faptul că la data înaintării acțiunii de către reclamanta Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion, având ca obiect constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului cu numărul cadastral *****și obligarea IP „Agenția Servicii Publice” la înregistrarea provizorie a

dreptului de posesie sub nume de proprietar al lui Dub Rodica, *pârâtul Bocan Ion era deja decedat*.

Prin urmare, la momentul sesizării instanței, Bocan Ion nu mai dispunea de capacitate de folosință și, implicit, nu putea avea calitatea de parte într-un proces civil.

În aceste condiții, problema juridică nu constă în încetarea procesului ca urmare a survenirii decesului pârâtului în cursul judecării cauzei, ci în faptul că acțiunea a fost introdusă împotriva unei persoane a cărei capacitate de folosință încetase anterior sesizării instanței, temei de încetare, aplicabil în prezenta speță.

Astfel, la caz, nu urmează a se proceda la examinarea chestiunii privind succesiunea procesuală, în situația în care, persoana împotriva căreia a fost înaintată acțiunea, era deja decedată la data pornirii procesului.

Prin urmare, concluzia primei instanțe privind încetarea procesului, în temeiul imposibilității succesiunii în drepturi, nu corespunde circumstanțelor concrete ale cauzei și urmează a fi apreciată prin prisma dispozițiilor art. 265 lit. g) din Codul de procedură civilă.

Astfel, prin încetarea procesului prin prisma dispozițiilor art. 265 lit. f) Cod de procedură civilă, instanța eronat a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, încălcând în acest sens normele procedurale, motiv pentru care, Colegiul civil admite argumentele recurentei în acest sens.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond, Colegiul judiciar conchide că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederilor procedurale civile, care reglementează instituția încetării procesului civil.

Astfel, Colegiul civil conchide privind lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Având în vedere faptul că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025, restituind cauza în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Dub Rodica.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 martie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dub Rodica împotriva lui Bocan Ion privind constatarea justificării înregistrării provizorii a posesiei sub nume de proprietar asupra terenului și obligarea IP ”Agenția Servicii Publice” de a înregistra provizoriu dreptul de posesie sub nume de proprietar, cu restituirea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul Serghei Dimitriu

Judecători Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca